

Innspill til St. Meld. om offentlige anskaffelser:

For mange mål for offentlige anskaffelser

Oslo Economics bistår flere offentlige oppdragsgivere i deres anskaffelsesprosesser. På grunnlag av denne erfaringen vil vi peke på én utfordring flere offentlige oppdragsgivere står overfor i sine anskaffelser: For mange mål.

Det finnes knapt et samfunns mål som ikke skal nås gjennom offentlige anskaffelser. Offentlige anskaffelser skal bidra til effektiv ressursbruk¹, miljø- og samfunnsansvar², innovasjon³, bruk av lærlinger⁴ for å nevne noe.

Hvordan skal en offentlig oppdragsgiver kunne oppnå alle disse målene i én og samme anskaffelse? Det anskaffelsesfaglige målet om effektiv ressursbruk vil ofte være i konflikt med de politiske målene. For eksempel kan en offentlig oppdragsgiver, ved kjøpet av én enkelt gravemaskin, forlange spesielløsninger i tråd med egne ønsker. Dette kan være i tråd med målet om innovasjon, men vil trolig være i konflikt med målet om effektiv ressursbruk.

For å løse opp i denne målkonflikten foreslår vi at det gis klarere retningslinjer om hvilke mål som bør prioriteres ved ulike typer anskaffelser. Hvis det er ønskelig at oppdragsgivere hovedsakelig fokuserer på effektiv ressursbruk ved mindre anskaffelser, kunne det komme tydelig frem. Det vil gjøre det lettere å oppnå god kvalitet/pris på mindre kjøp og prioritere ressurser med kompetanse på innovasjon til større anskaffelser, der de kan gi større effekt. Rent praktisk kunne Regjeringen gi retningslinjer på hvilke mål som bør prioriteres over og under EØS-terskelverdi. I Sverige skal for eksempel offentlige oppdragsgivere ikke stille sosiale krav, utover lov, ved anskaffelser under EØS-terskelverdiene.⁵

Ove Skaug Halsos, Finn Gjerull Rygh og Svend B. Boye

Oslo Economics

¹ NOU 2014:4 «Enklere regler – bedre anskaffelser»

² Fornyings- og administrasjonsdepartementet 2007 «Miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser»

³ Nærings- og handelsdepartementet 2013 «Strategi for økt innovasjonseffekt av offentlige anskaffelser»

⁴ Kunnskapsdepartementet 2016 «Forskrift om plikt til å stille krav om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter»

⁵ <http://www.regeringen.se/rattsdokument/proposition/2017/03/prop.-201617163/>